

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassói egyesület választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Bérmunkán levőek el nem fogadjatnak.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz kúrdva, vagy
vázlat postán küldve
Egyes évre 12 Ft
Félévre 7 Ft
Negyed évre 4 Ft
Futóidőre nézve éven 10 frank.

Egyre szám én 3-ig, a kaszinó
kasszájával és a Brassói Magyar
Kaszinóval közösen.

Hirdetéseket felvételnek a kiadó
hivatalban

Hirdetések díja:

4 hasabos példányon vagy
annak helyé 8 sz. Nagyobb és
többes példányok különve-
mény. Minden egyes hirdet-
mény után az 1893. 10 kr.
belvéllyel fizetendő

Nyitólár költségre ára 10 kr

Hirdetéseket és Nyitólár díjat
előre fizetendő.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőség: Iroda

Brassó, Kapu-utca 21. szám alatt.

hon a lap szerkesztését illeti közlemények intézkednek.

Felolvasó szék:

D. ZAKARIÁS JÁNOS.

Készítők: Tassa és társai.

Lapnyelvése:

A Közművelődési Irodától részárú. Kolozsvár.

Kiadó: Közművelődési nyomda Brassó

NAGY ISTVÁN +

Szül. 1825. — megh. 1893.

Nagy István, városunk egyik leg-
tisztelendőbb polgára, 19-én reggel
5 órakor, rövid szenvedés után elhunyt.

Fájdalmunk leírhatatlan, vesztés-
günk mérhetetlen.

Gyászol minden egyesültünk,
gyászolja öt minden polgártársunk.

Elvezetett benne a „Brassói
magyarországi intéző bizottságának” el-
nökét, az „Első taktikák” és önéle-
rajzát szerzőt, a vezérigazgatóját,
majdnem minden egyesültünk legbü-
göb, legelőzékenyebb tagját.

Kulturális intézetünk gyászolja
benne az áldozatkész máccsát, tár-
sadalomunk a tevékeny, hazafis és
igazán magyar polgárt a mindannyi
a jó, igaz, becsületes lelkű embert is.

Gyászol lapunk, a „Brassó” is e
a gyászunk siet a neki szentelt sorok
kifejezését adni.

Legyen emléke állott, nyugalma
csendes!

Nagy István.

Nagy István meghalt! E gyászirrel
lepték meg az elő 19-én reggel e sorok
íróját. Önműs morfondium. A halál
nem kedvez senkinek. A ki született,
annak előbb vagy utóbb le kell írni a
halál adóját.

Nagy Istvánmal is ez történt. 68 évét
élt s így emberileg szólv, érott gabona,
hogy a halál csúszra a temetőbe takarít-
tassék.

Meggyesünk az élet akaratán, ez
keresztényi kötelességünk; de szívenk fájdal-
mának a vesztés fölött legkevésbé nem
göngyör. Könyv a szemben: se a
szívem? Kinyitunk elárulják, hogy vérnk
szíven ezen vesztést meg-
A brassói magyar társadalomnak na-
gyobb jövője, mint Nagy István, ez ideig
még soha nem volt. A helybeli rón-
kák, egyház és középiskola, állami főre-
dők, kereskedelmi akadémia, állami közép-
iskola, helyi városi Éleke-óvoda, a
„Polgári kör” és még sok egyetlek és
egyesek könyveik a boldogságban töre-
sítették. Saha magyar ember a magyar
közművelődésért annyit nem tett, nem
adott itt Brassóban, mint Nagy István,
ez az egyszerű magyar polgár.

Harmadikát az őra volt szívenek
forra; mindig szerettem, mindig becsü-
lettel nyitvisszaverték, áldozta kész nagy-
lelkűségével. Kettén állapítottuk a „Duku-
reist magyar olvasó egyet” és a Hannát,
1857-ben. Ő jött hozzá, a rón. kati.
csúsz, azelőtt, a református pápák, ő bu-
dizott, ő bátorított az akkori súlyos po-
litikai viszonyok között, hogy ne tartsak
semmitől, hogy álljak az egyet előre, hogy
írjam csak meg felhátrát, mert ő elhor-
dozza hátrá-hátrá a rón. kati, és reformá-
tusok hívek között a vezér annyi alkatlót
egy élet alatt, hogy az egyetlet megalka-
tírtak. Egy történet. Én megírtam a fel-

hívást, ő békosbba állt s egy hét alatt
97 alkatlót szerzett, és 1857—1877-ig,
tehát husz év rendetlenül élve, ostopa
volt a „Dukureist magyar társalgó”-nak.

Pár év múlva a „Dukureist magyar
temetkezési egyet” elalaptított. Mind a
két egyet a saját köztön hámban állak-
nak és virágának; feltartva és meg-
örvén a Nagy István emlékeztető, és
áldva az ő fáradsátnak munkásságát, áldo-
zatokra mindig kész nemek, jó lelkületét.

1878-ban a gondolatok itt Brassóban
vele ismét összehozott Nem kellett bárt-
ságunk megújítani, mert a soha meg
nem szűnt azon 9 év alatt (—1878),
mi alatt egyetmúlt távol voltak. Bárt-
ságunk itt is, mint Bakureist, közödmö-
sített volt a nem egy hazánkba keresett
folt és itt, hogy tudvalevő bártóságunknál
fogva nyerjem meg ennek vagy annak a jó
ügynek Nagy István nemek szívet.

1895-ben magyar óvodát keltet-
tünk a helybeliön. Minden reményem
Nagy István hátrámba helyetem s nem
esáldatom. Ő építette Brassóban az első
magyar óvodát ott a Szent-János-utczában
s az arra fordított eszét egy részét az ő
óvoda-szára engedte át. Ő jött néh
Kenyeres Ádám bárdunkkal hátról-
hátra, gyűjtögette az alkatlót, hogy egy-
előre legalább 3 évre biztosítsanak azon
óvoda fenállását.

Az ő névénél van füzve, az ő emlé-
két örököti meg Brassóban az „Első ma-
gyar taktikák és önéletrajz” egyet”, mely-
nek felvirágztatására szentelte életének
utóbbi évét.

Minden téren, bármire fordított te-
ketintetünk, az ő nevével, az ő áldozat-
készségével találkozunk a brassói magyar
közművelődés érdekében. Utolsó tevékeny-
sége a „Brassói magyarországi intéző bi-
zottság” megalapítása volt, melynek élére a
közödmöből őt emelte, s melyet oly
tapintatosan vezetett, hogy általános csi-
mesre kuszorúta ténykedését.

Hála előtök 8 nappal egy új há-
lapjánk kiadásánál áldoztunk. „Mi
less eből? kérdem tőle. „Ennek a
háznak a béréből akarom biztosítani
a menházak fenállását, melyet
halálom után a saját hátrámban állított
szándékomban.” Ión a válasz. Az íplet
el fog készülni s ez is izeni fogja az ő
áldott emlékeztetőt. . .

En, a ki az ő nemek szívenek
nyíra közel állottam, a ki soha nem szűnő
áldozatkészségét annyira méltányolni és
becsülni tudtam: megrendeüléül állok ko-
porságra mellet, mert benne 36 éves ha-
bátárságunk lánczának megszakítását a leg-
melyebben érzem. Műlőn e hó 18-án este
utóira meglátogattam s kérdém tőle, hogy
hátja vagy? így szólt: „68, hát 72”. „En
65 éves vagyok”, mondom. „Akkor te is
nem sokára követni fogsz engemet”, felelé
a halálkölti szöveg hangján. Ezek voltak
utolsó szavai hozzám és én ezeket feleltem
nem fogom, sőt áldani fogom azt a napot,
melyen őt az örökéleten kívül meghal-
leltem.

Isten veled, leledetlen, jó és hu-
rátom, a viszontlátásig, Isten veled!

IKÓCS FÉRFI,
kelték tanácsos tanácsjegyző.

BRASSÓ.

Brassótól—Párisig.

— Gyalogútól —

XI.

Kistelekől—Kálocsáig.

Kedves barátom!

Műlőn másnap reggel gázdálból buszt
vettem, egészen kénytelen nézett ki az
é, mint a megözög nap. Sírő lelkem ködöme-
gok uszátkák a földön, s folyton csak esett
főnem parányokban, melyek annál jobban át-
járják az embert. Hídaz sőt fűt s ha meg-
előz nap találgas nagy forrásig kinn volt,
most már a hídaz sőt megözögesséte isz-
tát. Az od meg volt azonban nem volt
előz; még má bűnelleneséte is járult hoz-
zá, t. i. az iszonyu ned kutyák. Ezeket a
magyosnyo tanyák a kutyák csak nagy ritka-
ként kábotos embert s emőllőgva, ha lát-
nak, megmozdítanak át. Híhetetlen, hogy mily
délre rohantak rám; néem fölőrig is fotot-
tak, csakhogy megmozdithassanak. Igazán szí-
venből kívántam, hogy az ordög vihar el-
tűn. Csakhogy nem vitt s egyre csak ugat-
tak. Hagytam ugatni s nem törődtem tovább
veük. Műlőn Kistelek már a kétes homályban
felelt s talán csak még háromnegyed
óraig voltam ott, láttam, hogy az egyik a-

nyból valami paraszt kilép, ki nyájssan kö-
szönt felém.

Mintfogó egyjorna utunk volt, hat
együtt haladtunk. A paraszt soká mesélt
Kistelekről, az aratóról, a népművelőkről,
melyek akkor mindenütt tartattak, és én bá-
mulva hallottam, hogy 5 órándótt szénén
ott volt.

Hat kendők szénén földre e, hogy
első földre a mulatságra menne? — kér-
deztem tőle.

— Hat földem nem igen volna, — fo-
lé, — mert én tulajdonképp földes vagyok.
— Micsoda, föld koldus? — Meg kel-
lett állnom, mert saját fölelemnek nem mer-
tem hinni. Már paraszt, hátrá akasztó, de
ízmen ter-é meg volt engedett sejteni, s
én csak bámulva kórdétem, hogy hat ilyen
erő melletti mitől föld?

— Hja, tudja ifju ur, nekem sértem
van, úgy hogy feket fel, nem hátrá tegyek;
nem tudok nagyot emelni s kímélni kell ma-
gam. Azután soká különylembre doleget, ha
az embernek nem kell dolgoznia, hanem min-
denn ingyen kap. Nagyon jószívú emberek
laknak itt mindenfőlk; szívesen eljáratják a
koldus földet, földet.

Egzen műlőtt fogott el, műlőn ilyen
előreket hallottam hangtatni. — A magyar
jellemek annyi fényvilágát volt szívenem
megismerkedni utazással alam, s most egy
árványos is volt előttem: a röstég.

Magától éreődött, hogy egy srót sem
váltottam több a koldussal. Kemény katoná-
lépésben gyorsan tovább haladtam, úgy hogy
csakhamar lühege maradt el mögöttem.

Kistelekre bérkezem, megútdom, hogy
Majsa, Halasra, Kálocsra kell mennem. A
Majsa Kistelekről elmentem, elelőnk gyö-
gyűzőt volt, később azonban mindinkább
rosszabb lett a mire szívenem, hat után
csak még 2—3 szénnyóból állott, mely
később a föld pázintón telve elment. Itt
állottam most el néköl s indulhatam, merre
kedvem tartott. Egyezsármód a főnem esz-
mél, meg egyre csak követelt, borszórt záporra
nélt. A vilámkok egyre csak cikáztak, az egy
bőrdőzta ajányra költötte már a földöt,
hogy gondolat, a kővetők pilánsnak meg-
szákk s az egész földet szőrdőze. A nagy
esőben, mikor sem előre, sem hátra nem
tudtam, egyezsere csak mint varázslóter-
metes asszony állott előttem, ki szintén Ma-
jára szándékozott. — Nagyon örömlőn, hogy
legalább nem bolygok több a puszán fel
le, hanem bizonyos mehelet s így ketten ha-
ladtunk. Az asszony elmondotta, hogy Kis-
teleken van férjhezment leánya, ki műlő
eddig volt.

Szomorú diét volt leánykál, mert ő
kapálta a földjüket, s ő dajkálta gyermekei-
két s mind one fáradozásait nemek közö-
me. Megmarta már az igen súlyos diétet le-
ányának; neki is van még kisse földje Majsa-
ra.

Mit nem ajándékozott leányának s ott majd
megét tiszteltöbben. Nem órászál 5 annyt
meg nemek földjén, hanem csak ott marad,
hol fölmekekedt s hol mindenki tiszteli.

En megajánlatom az asszonyt, kinek oly
közre leánya volt, hogy edes anyját meg 50
éve korában is káláltsa s a mőre, hogy
dolgozók helyetle a férje helyét.

Miatt az asszony így elmondta bús-
tatát, a vihar is elment, s a láthatóan a maj-
sai szőlőketek ténnek fel; csakhamar pedig
Majsa voltam. A mőzörösben magán néem
semmi különös; szépek csak a szőlőketek.

Majsaál Halasra jőkoru hozott ut van,
s ha előz iszonyu zápor dermesztette meg
tagjaimat, úgy most már megint oly áfrálk
bővő volt, mind csak a Duna-Tisza között
lehet.

Ruhám csakhamar telveken megszárdt,
s mire Halasra értem, már csak álomnak
tűnt, hogy ma reggel az őgy dőmszörben né-
zett ki.

Halasnak neve nem csak földalmi szem-
pontból fontos, hanem azért is, mert mindenké-
pp a város körzében kinnél bor termelnek
jőszőrdő napom is bőven megözögődem.
Már esti 7 óra lehellet, mind az utolsó szőlő-
ketek is elmaradtak megözög, s én megint
a nyitit pusztán állottam. A láthatóan észre-
vettem egyhány magyosnyo tanyát, e csak
föld indultam.

A mőzön izmos embort láttam, kitől

Vasuti menetrend.

Vonatindulások. Budapest felé: Vegyes vonat 4 óra 20 perccel reggel; gyorsvonat 3 óra 45 perccel délután; személyvonat 7 óra 23 perccel este. **Bukarest felé:** Gyorsvonat 5 óra 15 perccel reggel; vegyesvonat 15 óra 40 perccel reggel; gyorsvonat 2 óra 19 perccel délután. **Zernst felé:** Vegyes vonat 8 óra 31 perccel reggel; vegyes vonat 4 óra 55 perccel délután. **Késti-Vádrhely felé:** vegyesvonat 6 óra 20 perccel reggel. 8 óra 50 perccel reggel és 3 óra 10 perccel délután.

Vonatérkezések. Budapest felől: Vegyesvonat 10 óra 5 perccel este; gyorsvonat 2 óra 9 perccel délután; személyvonat 2 órakor reggel. **Bukarest felől:** Gyorsvonat 8 óra 18 perccel délután; vegyes vonat 6 óra 58 perccel este; gyorsvonat 10 óra 17 perccel este. **Zernst felől:** Vegyes vonat 6 óra 29 perccel reggel; vegyes vonat 4 óra 45 perccel délután. **Késti-Vádrhely felől:** vegyes vonat 8 óra 25 perccel reggel, 5 óra 52 perccel délután és 3 óra 25 perccel este.

Felvilágosítást szívesen ad a városi menetjegytárhoz, Kolostor-utca 14., hol jegyek váltathatók és postázás feladható.

Meghívó

az osztrák magyar. I. általános tisztviselő-egylet brassói tisztelet és előzetes társulatának 4. d. május hó 6-án este 10 órakor a városban nagy termében tartandó XXVII. helyi és társulati közgyűlésére.

Napirend:

1. Az elnökség és felügyelő választmány jelentése 1892. évre.
2. Az 1892. évi tiszta nyereségnyelozatása iránti határozat.

3. Az elnökség javaslatai az alapszabályok 21-ik §-ára vonatkozólag.

4. Az elnökség és felügyelő bizottság kiadványai.

5. Nefeláni indíványok a tagok részéről.

Méltó 1892. évre.

Vagyon

Pénzürti maradvány 2039.91 kr.
Ellátások 115906.88 kr.
Ellátásirólati díjak 611.— kr.
Jutalékok 791.— kr.
Összesen 119.348.79 kr.

Tőke

Felolások részvénybirtok . . . 78060.74 kr.
Nem felolások lakások birtok . . 27835.73 kr.
Tartalék alap 7114.04 kr.

Oszvegek és árak segély alapja 1156.85 kr.
Feloldások osztalék 44.57 kr.
Költségek 236.21 kr.
Nyereség 4007.73 kr.
Összesen 119.348.79 kr.

Brassó, 1893. április hó 20-án

A társulati elnökség.

1896.—1893. az

Hirdelmény.

A közönség tartozás megváltási összegeinek beszedését feladta az 1893. évre.

Beszemelt köztársaság hozta, miszerint a közönség tartozás (községi utótipási megváltás) megváltási összegeinek beszedése iránt a Brassó város területén levő községi utak 1893. évi tartozás tartásáról az 1890. évi I. t. cz. 49 §-a értelmében elküldött és a városi törvényhatóság bizottsága által jóváhagyott költségvetés alapján szerkesztett kiadványok a városi adóhivatalnál 15 napon át, azaz a folyó évi április hó 22. től bezárólag május hó 6-ig közzétételre állt vannak felleve, a közönség számára állt mindenki tölve, ki a kivétel megváltási összeg megváltása által sörte éri magát, ezen megváltási összeg kivételére elleni feloldandó folyó évi május hó 15-ig előtte való társulati ányjának.

A folyó évi május hó 13-ika után beszedett feloldások, mint elkészített ányujva, hivatalból fogak visszatartandó. Megváltási összeg fejében fizetendő: minden db. igaz marha után 1 rt, minden egyes fából épült földszintű ház után 50 kr, minden egyes két vagy több fából épült földszint, vagy fából épült egyemeletes ház után 75 kr, minden egyemeletes két vagy többemeletes ház 1 frt, és minden kétemeletes két vagy többemeletes ház 1 frt, 25 kr. Azon személyek, kik nem saját, hanem idegen házakban laknak, továbbá a 18-ik életévet betöltött, de a 40-ik életévet még nem betöltött iparosok, valamint az ugyanazon korban álló családtagok és a napránszók megváltási tőjezőn 50 kr. tartoznak fizetni.

Az új minden magánállattal ószvegek a városi adóhivatali pénztárnál megváltási összegekben befizetendő, a előírások és beszedések a folyó évi május hó 1-én kezdődik. A megváltási összeg beszedése alól fel vannak mentve az alábbi felsorolt személyek:

1. Azok, kik 18-ik életévetük még be nem töltötték és kik 40-ik életévetük már túlhaladtak.
2. A nők általában; — ellenben felmentve nincsenek a velők közös háztartásban élő férfi személyek és szolgák.
3. A jölközök és népmunkák saját személyükre néve.
4. A katonaszolgák és ezek családtagjai.

5. Az állami-, törvényhatósági és közszolgálati tisztviselők és szolgák saját személyükre néve.

6. A pénzügyi, egészségügyi, és vasúti és helyi alkalmasságok, az urdó- és mezőgazdasági személyükre néve.

7. Az összes kinttartó lovak után megváltási összegek nem fizetendők.

Brassó, 1893. április hó 15-én.

A városi tanács.

Uj sörárulás.

Alólróttanak van szerencsém tisztelettel jelenti, hogy máit fogva

Vasut-utca 49. számú házamban

sörárulást

nyitottam, a hol **Kőbányai márciusi sör** a Dreher-féle sörözőből, valamint **ászkorsórt** a sepi-szentgyörgyi Wellenreiter-féle sörözőből fogok kimeríteni; mindkét sör egy hordónként, mint palackban is minden nagyságban kaphatók.

Ismétlődőként egy 7/iteres palack kőbányai márciusi sör 18 kr-ért, egy 7/iteres palack ászkorsórt 13 kr-ért s a hozzá tartozó jegyet ingyen és bérmentve szállítok.

Mély tisztelettel

Jeremias György.

214 (1-3)

Tiszta vér

az egészséges!

Tilkos betegségek, gúnyok, kiütések és apátosság általános bűnyegység, gyöngégek elűnének az egészséges vér mellett!

Sikeres eredményt kezeskednek gyógyszerük használatát mellett.

Kérdésekkel válaszleveg mellék-
lendo.

Office Sanitas' Párisban
30., Faubourg Montmartre

50 (15-*)

Kwizda, Ferencs János
oszt. m. cs. és k. és román k. udv. szál-
lító ker. gyógyszerész, Korneuburgban.

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

Kwizda, Ferencs János
Kwizda, Ferencs János

A Kolozsvárt székelő

„KÖZMŰVELŐDÉS“ Irodalmi és műnyomdai Részvénytársaság

brassói fióktelepének

KÖNYVNYOMDÁJA

több évi tartamra bérbe adatván, az

BRASSÓI „KÖZMŰVELŐDÉS“ NYOMDA

ezim alatt tovább is üzemben fog tartatni. Nagyobb befektetések és újabb felszerelések folytán a nyomda azon helyzetben van, hogy minden követelménynek megfeleljen, és ajánlja magát mindennemű kö- és könyvnyomdai munkák gyors és pontos előállítására, izléses kivitelben és jutányos árak mellett, kérve a nagyrédmű közönség hazafias támogatását.

„A „BRASSÓ“ kiadóhivatala.

Brassó, nyomtatja és kiadja a Brassói Közművelődés nyomdá.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.